

فهرهنگی زمانناسی

زاراوهنگه لی بواری وزه و گهرمی بزووتن

بهشی دووهم

نا: رزگار بهکر وهلی
پروفیسوری یاریدهدهر
زانکوی سه لاجه دین

Dry ice	تلج جاف	ووشکه بهفر: دووم ئوکسیدی بهستوو(رهق), له ژیر پالیه ستوی زه پوژدا ده گوریت بو دۆخی گازی به بی نهوی به دۆخی شلیدا پروات چونکه شدار نیه, وه ئاو نامینیتته وه له کاتی توانه وهی, وه له بهر ئه م هۆیه به م ناوه ئاو نراوه.
Dry saturated steam	بخار الماء المشبع الجاف	تیره هه لمی ووشک
duct	مسلك	که نال, هه واکیش, جۆک
Durable	متین	توکه مه, خۆراگر
Dust	غبار	تۆز
Dynamic similarity	تشابه دینامی	لیکچوونی دینامیکی
Ebullition cooling	التبريد بالغليان	سارد کردنه وه به کولان
Ecliptic plane	مستوی دائرة البروج	پروته ختی بازنه ی که لوه کان
Economizer	الموفر	نابووری خواز
Eddy formation	تکوین دوامی	درووستبوونی گیتاوار
Effective efficiency	مؤثر الكفاءة	کاریگهر
Efficiency	كفاءة	چووستی, هه ژیتی چووستی

Efficient cross-section	مقطع كفاء	برگه‌ی کاریگر
Elbow meter	مقیاس الكوع	پیوه‌ر له شیوه‌ی چه‌ماوه: به‌کار ده‌هیتریټ بۆ پیوانی بری رۆیشتنی گازاو
Electric analogy	تمائل کهربائی	لیکچوونی ئەلیکتریکی (کاره‌بایی)
Elevation	الارتفاع	به‌رزی, بلندی
Elevation head	سمت الارتفاع	ناستی به‌رزی
Ellipse	شکل بیضوی	شیوه‌هیلکه‌یی
Emissivity	انبعاثیة	تیشکدانه‌وه
Emissivity	الانبعاثیة	په‌رچدانه‌وه
Empirical	تجربی	پراوه‌سازانه
Empirical equation	معادله تجریبی	هاوکیشه‌ی پراوه‌یی
Emulsion	مستحلب	شیراو, شیلاوگ, شیلاف
Endothermic	ماص للحرارة	گه‌رمی به‌ر
Energy	الطاقة	وزه
Energy gradient	انحدار الطاقة	پلیکانه‌ی ناستی وزه
engine	المحرك	بزوینه‌ر, مه‌کینه
Engine deposit	ترسبات المحرك	نیشته‌کانی ناو بزوینه‌ر
Enlargement	توسیعة	فراوان بوون, به‌ربینایی
Enthalpy	الانتالپی	ئینسالتپی
entropy	الاینتروبی	ئینتروپی
Environment	البيئة	ژینگه, ده‌روبه‌ر
Equalizer	معادل	یه‌کسانکه‌ر
Equation of motion	معادلة الحركة	هاوکیشه‌ی جووله, هاوکیشه‌ی لقی
Equation of state	معادلة الحالة	هاوکیشه‌ی په‌وش
Equation of time	معادلة الزمن	هاوکیشه‌ی کات
equilibrium	التوازن	هاوسه‌نگی
Equilibrium	الاتزان	هاوسه‌نگی
Equipotential lines	خطوط تساوی الجهد	هیله‌کانی پالهیټزی یه‌کسان
Equivalent length	طول مكافئ	دریژی هاوتا
Erosion	تآكل, تعرية	داخوران:

که‌م بوونه‌ی پیوانه‌کانی کانزا
له‌ئه‌نجامی لیخشانندن و به‌رکه‌وتن
نه‌وه‌ک له‌ئه‌نجامی گۆپانی کانزاکه
بۆ که‌رسته‌ی حاوی سه‌ره‌تایی.

Established	توطد, مرسخ	دامه‌زاندن, جیگیربون
Established flow	انسیاب متکون	داشلانی دامه‌زراو (جیگیر)
Estimated reserves	الاحتیاطی المخمن	یهده‌کی خه‌ملیتراو
Ethyl fluid	السائل الاثیلی	شله‌ی اپیلی
Euler's number	رقم اویلر	ژماره‌ی ئویله‌ر
Evacuation	اخلاء	چۆلکردن, فالاکردن
Evaporator	المبخر	هه‌لمیتنه‌ر, هه‌لمکه‌ره
Excess air	الهواء الزائد	هه‌وای سه‌ربار
Exhaust	التفريغ	به‌تالکردن, ده‌رهاویشتن
Exhaust gas	غاز العادم	گازی فریدراو, گازی پاشه‌رۆ
Exhaust valve	صمام العادم	وه‌لفی فریدان
Exothermic	باعث للحرارة	گه‌رمی ده‌ر
Expansion factor	معامل التمدد	هاوکۆلکه‌ی کشان
Expansion loss	فقد التمدد	زیانی کشان
Experimental methods	طرق التجارب	پتچکه‌ کرده‌نیه‌کان, پتچکه ئه‌زمونیه‌کان
Explosion	الانفجار	ته‌قینه‌وه, په‌قین
External fired boiler	مرجل الاشتعال الخارجی	بۆیله‌ری ده‌ره‌گر
External mixing atomization	التنرية بطريقة المزج الخارجی	پروژاندن به‌تیکه‌لبیونی ده‌ره‌کی
Extinction	توهين	جیاکردنه‌وه, فافارتن
Extraction	استخلاص	قال کردن, رسته‌گری
Extrinsic	غير نقی	خلته‌دار
Fan	مروحة	پانکه
Fiber glass	الیاف زجاجية	پیشالی شوشه‌یی
Field	حقل	بوار, کینگه, بیاف
Film coefficient of heat transfer	المعامل الغشائی لانتقال الحرارة	هاوکۆلکه‌ی تویتالی بۆ گواستنه‌وه‌ی گه‌رمایی
Fin	زعنفة	په‌رماسی, فین, په‌ره‌ی زیاده‌له ده‌وری بۆری یان ته‌و شوینه‌ی که پتویستی به‌ساردکنه‌وه‌یه‌به مه‌به‌ستی زیادکردنی پروبه‌ری گه‌رمی گواستنه‌وه.
Fire bricks	الطابوق الناری	که‌رپوچی سووکراو
Fire tube boiler	مرجل انابيب النار	بۆیله‌ری بۆری ناگرین
Fire tube boilers	بویلر بانابيب الغاز	بۆیله‌ری گازه‌ بۆری

Firing	الاحتراق	ناگرتی بهردان
Fittings	وصلات	تیکبهستهکان, جومگهکان, ناسنجه
Fixed bed cracking	التكسير بالعمل المساعد على هيئة طبقة ثابتة	درزبردنی بنکه جیگیر
Fixed carbon	الكربون المثبت	کاربونی جیگیرکراو
flame	الشعلة، اللهب	گر, بلیسه
Flame	اللهب	گرې ناگر, بلیسه, گوری
Flame blown off	انفصال اللهب	جیابونهوی بلیسه
Flame diffusion	تشتت اللهب	پهرتبونهوهی گر
Flame extinguished	انطفاء اللهب	کوژانهوهی گر
Flame propagation	انتشار اللهب	بلاؤبونهوهی گر
Flame speed	سرعة اللهب	خیرایی گر
Flash point	نقطة الوميض	خالی بلیسه دان
Flat plate	لوح مسطح	رووتهخت, تهختهک
Flat plate solar collector	المجمع الشمسي المستقيم	تهخته کۆکه رهوهی تیشکی خۆر
Float measurements	قياسات العوامة	پیتوانهکانی سه رتاوکه وتوو
Flow	تدفق، جریان	داشلاندنی شلکاز
Flow	جریان	داشلان
Flow	انسياب او جريان	داشلان
Flow	جریان	داشلاند
Flow net	شبكة الانسياب	تۆزی داشلان
Flow nozzle	بوق الانسياب	نۆزلی داشلان
Flow rate	معدل الانسياب	تیکرایی داشلان
Fluctuation	تراوح	ههلبهزو دابهز
Flue gas	غاز العادم	گازی پاشه رۆ گازی فریدراو
Fluid	الموائع	گازاو, شلگاز, شلکاو
Fluid coupling	المزدوج المائعي لنقل القدرة	تیک بهست به شلگاز
Fluid dynamics	ديناميك الموائع	گازاو بزوتن, گازاو داینامیک
Fluid mechanics	ميكانيكا الموائع	میکانیکی گازاو دهکان
Fluidized bed cracking	التكسير بالعمل المساعد على هيئة طبقة مسيطة	درزبردنی بنکه شل
Foaming	ارغاء	دروستتیبونی کهف, کهف کردن, کهفدان

Focal length	البعد البؤرى	دوورى تيشكۆيى
Focus	بؤرة	تيشكۆ
Forced draught	تيار السحب القسرى	تهوورژمى پراكتيشانى بهزۆر
Forced vortex	دوامة جبرية	گيژاوى پالنراو
Fossil fuel	الوقود الحجرى	سووته مهنى بهردين، كۆمپ
Fossil fuel	وقود المتحجرات	سووته مهنى بهردينه كان
Foul gas	غاز لا يتكثف	غازى نه چر
Fouling factor	معامل التقدّر	هاوكۆلكهى پيسبوون (گه نيبوون)
Frame of reference	اطار مرجعى	چيودهى بنچينه يى
Francis turbine	تربين فرانسيس	تؤرينى فرانسيس
Free body diagram	مخطط الجسم الحر	هينلكارى ته نيكي بئبه ربه ست
Free discharge	تصريف حر	داشلانى بئبه ربه ست
Free outfall	سقوط حر	تاشگهى بئبه ربه ست
Free surface	سطح حر	پروويه كى بئبه ربه ست (فه ژير)
Free vortex	دوامة حرة	گيژاوى بئبه ربه ست (فه ژير)
Friction drag	اعاقه احتكاكية	به رگرى له نه نجامى ليكخشاندىن
Friction factor	معامل الاحتكاك	هاوكۆلكهى ليكخشاندىن
Friction head	سمت (ارتفاع) الاحتكاك	به رزى ليكخشاندىن
Froude number	رقم فراود	ژماره ي فراود
Fuel	الوقود	سووته مهنى
Fugacity	مدلولات التطاير	نیشانه كانى هه لاکردن
Fuidge diagram	مخطط فيوج	هينلكارى فيوج
Full throttle	الاختناق الكلى	خنكانى ته واو، فه تساندىن
Furnace	الفرن	كوره، فرن، ته ندوور
Fusible plug	سدادة انصهارية	ده مه وانه ي ناسانتواوه
Gage	مقاس او مقياس	پيوهره، گيچ
Gas	الغاز	غاز
Gas	الغاز	غاز
Gas constant	ثابت الغاز	نه گۆرى غاز
Gas dynamics	ديناميك الغازات	غاز بزورتن، غاز دايناميك
Gas laws	قوانين الغاز	ياساكانى غاز
Gas producer	مولد الغاز	غاز زاينه نهر، گاز چاكر
Gas purger	مطهر الغاز	خاوتينكه ره وهى هه وا، غاز پاگۆكه ره
Gas separator	برج فصل الغاز	تاوه رى جياكه ره وهى غاز
Gas turbines	التربين الغازى	تؤرينى گازى، غاز تؤريين
Gasification	التغويز	به گاز كردن، گازاندىن

Gasoline	البنزين	بازين
Gate	البوابة	دهروازه, دهرك
Gear pump	مضخة ذات التروس	ترومپای ديشليدار
Geometric similarity	تشابه هندسى	ليتكچونى نه اندازياربانه
Glazing	تغليط تلجى	داپوشينى به فرى, به فر پوشى
Governor	حاكم	گلاتور, ريكخهري خيراي
Gradient	انحدار	پليكه يى, نشيو
Gradient	ميل او تدرج	پليكانه
Gradually varied flow	انسباب متغير تدريجيا	داشلانى گورپو به پله
Grates	المواقد	ناگردانه كان, كوانوو, كوچك
Gravity	جاذبية	پاكيثانى زهوى
Gravity waves	موجات ثقالية	شه پوله كانى كيشكردن
Green house	البيت الزجاجى	خانوى سهوز, شوشه به ند
Grille	شبيكة	په نجه روكه, هيله ننگ, هيله ك
Groove	اخدود	رچه, تليش, دهرزه
Guide vanes	ارياش توجيه	په روانه كانى ناراسته كردن
Gum	الصمغ	كه تيره
Gum content	محتوى الصمغ	پيكه اتهى كه تيره
Gum existing	الصمغ الموجود	كه تيره ي به رده ست
Gum formation	تكوين الصمغ	درووستبونى كه تيره
Gum test	مقياس الصمغ	پشكنينى كه تيره
Hard water	ماء عسر	ناوى ناساز
haze	سديم	نهرمه ههور, تهنكه ههور, ته نيلاك
Head loss	فقد السمات	زيانى به رزى
Heat	حرارة	گهرمى, گهرماتى
Heat balance	موازنة الحرارة	گهرمه هاوسه ننگى
Heat density	الكثافة الحرارية	گهرمه چرى
Heat exchanger	المبادل الحرارى	جينگور كه رى گهرمايى
Heat exchanger	المبادل الحرارى	جينگور كه رى گهرمايى, جينگور كه رى گهرمايى
Heat input	الحرارة الداخلة	گهرمى تى چوويتراو
Heat output	الحرارة الممتصة او المطروحة	گهرمى دهرچوويتراو
Heat pump	المضخة الحرارية	ترومپاي گهرمايى
Heat radiation	حرارة الاشعاع	گهرمى تيشكدانه وه, تيشكه

Heat transfer	انتقال الحرارة	گهرمی گهرمی گواستنهوه
Heater	سخان	گهرمکهره، هیتهر
Heating load	الحمل الحرارى	بارتای گهرمکردن
Hermetic compressor	ضغاط محکم الغلق	کۆمپریټسهری تهواو داخراو
High pressure gas burner	محرق الضغط العالى (للغازات)	سوتینهری بهرزه پهستان
High silica bricks	الطابوق العالى السليكا	کهرپوچی بهرزه سلیکا
Hook gage	مقیاس خطافى	پیتوهری چهنگالدار
Horizontal fired furnace	الفرن ذات المحارق الافقية	تهندووری ناگر ناسویی
Hot wire anemometer	انیمومتر (مقباس) السلك الساخن	تهنیمومیتهر (پیتوهر به وایهری گهرم: تهم نامیټره به کار دیت بؤ پیتوانی خیرایی گاز له کاتی داشلانیدا.
Hour angle	زاوية الساعة	کۆشه‌ی کات
Humidity	الرطوبة	شیداری، شی، نم
Humidity	رطوبة	شی
Hydrate	هايدرات	هايدرات
Hydraulic cross section	مقطع هايدروليکى	برگه‌یه‌کی هايدروليکى
Hydraulic drop	انخفاض هايدروليکى	دابه‌زینی هايدروليکى
Hydraulic efficiency	الكفاءة الهايدروليکية	چوستی هايدروليکى
Hydraulic grade line (HGL)		هینلی پلیکانه‌ی هايدروليکى
Hydraulic gradient	الانحدار الهايدروليکى	پلیکانه‌ی هايدروليکى
Hydraulic jump	قفزة هايدروليکية	بازدانی هايدروليکى
Hydraulic radius	نصف قطر الهايدروليکى	نیوه تیره‌ی هايدروليکى
Hydraulic slope	ميل هايدروليکى	لاری هايدروليکى
Hydraulics	هايدروليکا	زانستی هايدروليک
Hydro cracking	التكسير بالهدرجة	درزیردن به هايدروژین، هايدرو-درز
Hydro skimming process	عملية التقطير البترول بمرحلة واحدة	پروسه‌ی دلۆپاندنی به کسه‌ره
Hydro treating	التنقية بالهدرجة	پوختکردن به هايدروژین
Hydrodynamics	هايدروديناميکا	دینامیکی هايدروليکى، هايدرو داینامیک
Hydroelectric	القدرة الكهرومائية	توانستی کاروتای

power		
Hydrogenation	الهدرجة	هايڊروژين پيدان
Hydrometer	هيدروميتر	پيټوهرى هايڊروژيى، شليپيټو: به كار دهينريت بو پيټوانى كيشى جورى شله كان
Hydrometer	المكثاف	چرى پيټو، چرى پيټوهره
Hydrostatic	هيدروستاتيكا	هايڊروستاتيڪ
Hygrometer	هيجروميتر	هايگروميتره، شى پيټوهر ناميٽيڪه به كار دهينريت بو پيټوانى ريژهى شيډارى
Hypersonic flow	انسياب فرط الصوتى	داشلاى گازاو به خيراى زورى سهرووى دهنگ
Ideal	مثالى	نموته يى، ميناكى
Ideal behavior	السلوك المثالية	رڊفتارى نمونه يى
Ideal fluid	مائع مثالى	گازاوى نمونه يى (ميناكى)
Ignition	اتقاد	گرگرتن، داگيرسان، پيٽکردن
Ignition temperature	درجة حرارة الاتقاد	پلهى گهرماى داگيرسان
Illumination	اضاءة	رژوناك كردنه وه، ته يسين
Impeller	دفاعة	پالنه ر، هاژو
Impulse momentum principle	نظرية الدفع و التحرك	بنه ماكانى پالڊان و جوولنه
Impulse turbines	تربينات الدفع	توربينه كانى پالڊان
Impurity	شائبة	گهرڊ، خهوش
Indicating horse power	القدرة الحصانية المبينة	ته سپه توانستى دياريكراو
Indirect	غير مباشر	ناراسته وخو، نايه كسه ر
Induced drag	اعاقه مستحثة	به رگرى وروژينراو
Induced draught	تيار السحب التائيرى	ته وروژمى راكيشانى وروژينراو
Induction period	فترة المقاومة (للاكسدة)	كاتى به رگرى (بو ٽوكسانڊن)
Industrial fuel	الوقود الصناعى	سووته مهنى ده سترڊ
Inert gas	غاز خامل	گازى سست، سسته گاز
Inflammability limits	حدود قابلية الاشتعال	سنوورى تواناى گرگرتن
Infrared radiation	الاشعة تحت الحمراء	تيشكى ژير سوور
Inhibitors	مواد مانعة (مضادة)	دژه مادهى (دارزين)
Insolation	تشمس	خژدانه به ر هه تاو

instantaneous	آنی	هه نوو که یی، نه هژیی
Insulant	عازل	نه گه یه نه، دابر
Insulator	عازل	نه گه یه نه، دابر، ناو بر
Intake valve	صمام السحب، صمام الدخول	وهلفی راکیشن، وهلفی چوونه ژوروه وه
Intensity	شدة	تووندى
Interface	السطح البینی	ناو که ش، رووی ناو که ش
Interferometer	مقیاس التداخل	پیوه ری به یکدا داچوون
Internal combustion engines	محركات الاحتراق الداخلى	بزویته ری ناوه سووت
Internal energy	طاقة داخلية	وزهی ناوه وه
Internal fired boiler	مرجل الاشتعال الداخلى	بو یله ری ناوه گر
Internal mixing atomization	التنرية بطريفة المزج الداخلى	پروژان دن به تیکه لبوونی ناوه کی
International system (SI) of units	نظام الوحدات (SI) العالمی	سیسته می یه که کانی (SI) جیهانی
Intrinsic	ذاتی، نفی	ناو خوئی، پاک
Ionosphere	الطبقة المتأينة فى الجو	نایزۆسفر، چینتیکى نایۆن دار له هه وادا
Irreversible process	العملية اللارجاعية	پروسه ی نا پیچمه وانه
Irrotational flow	انسیاب لادورانی	داشلا نی گازو ی نه خوولا وه
Irrotational vortex	دوامة لادورانية	گیژاوی نه خوولا وه
Isentropic flow	انسیاب ایسنتروی	داشلا نی نایسنترۆپی گازو
Isentropic process	اجراء ایسنتروی	کرداری نایسنترۆپی
Isobaric	تضاغطی	په ستان دن
isobars	خطوط تساوى الضغوط	هیله کانی پاله په ستۆ هاوسه ننگ
Isochoric	تجاجمی	هاوقه باره بی
Isomers	اینسومرات	نایزۆمیره کان
Isothermal process	العملية الايزوثيرمية	پروسه ی ایزۆسیره می: نه و پروسه یه که له پله ی گهرمای نه گۆردا پروده دات.
isotherms	خطوط تساوى درجات الحرارة	هیله کانی پله ی گهرما یه کسان
Isotropic	متمائل الخواص الاتجاهية	نایزۆتروپ، لیکچوونی سیفاتی ناراسته

Jacket	دثار	گیرفان
Jet	بثق	فیچقه, جیت (دهرچوونی گازو له کونیککی بچووکوه به خیرایی)
Jet	نفث	فیچقاندن
jet condenser	المکثف القذف	خه سستکه روه دی هاویژدر, چرکه روه دی گوژمه دار
Jet contraction	تقلص النفط	هاتنه وه یه کی فیچقاندن
Jet engine	محرك نفث	بزویته ری فیشه کدار
Jet mixing	المزج مع الانبثاق	تیکه لبوون به هوی گوژمه, تیکه لکردن به جیت
Junction	وصلة	جومگه, تیکه بست
Kaplan turbine	تربین کابلان	توربینی کابلان
Kinematic similarity	تشابه کینماتی	لینکچوونی کینماتی
Kinematic eddy viscosity	لزوجة کینماتیکیه دوامی	لینچی کاینماتیکی به گیزاو
Kinematic similarity	تشابه کینماتیکی	لینکچوونی کاینماتیکی
Kinetic energy	طاقة حركية	وزی جولاو
Knock	الفرقة	لیدان (ته قه تهق): لیدانی بزویترری توتومبیل له کاتی خرابی جوژی سووته مه نیه که
Kutta formula	معادلة كوتلر	هاوکیشی (ریسایی) کوتلر
Lag	تخلف	دواکه وتن: کاتی پیویست بو هه ستیاره کان بیان هه توخمیکی تری تاییه ت به هه سترکردن له ریکخه ری توماتیکی تا بتوانیت هاوسه ننگ بیت له گهل گوژرانکاریه ی که به سه ر ماده که بیان نه و به شه ی که پیویسته کونترول بکریت.
Laminar flow	الجريان الطبائقي	داشلانی چین چین
Lapse rate	معدل انقضاء	تیکرای به سه رچوون
Latent heat	حرارة التبخر	هه لئه گه رمی
Latitude	خط العرض	پانه هیل, هیل ی پانی
Leakage	تسرب	دزه کردن, لیک کردن, لیکداری

